

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Kfv.V.35.307/2018/4.

A tanács tagjai: dr. Lomnici Zoltán a tanács elnöke
dr. Stefancsik Márta előadó bíró
dr. Kurucz Krisztina bíró

A felperes

A felperes képviselője: dr. Budai Béla ügyvéd

Az alperes: Nemzeti Adó és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Az alperes képviselője: dr. Szép Orsolya
jogtanácsos

A per tárgya: adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2018. január 25. napján kelt 16.K.32.794/2017/5. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2018. január 25. napján kelt 16.K.32.794/2017/5. számú ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, a felülvizsgálati kérelemmel támadott részét hatályában fenntartja.

A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az adóhatóság a felperesnél 2006. évre pénzösszeg kiutalása előtti bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzés alapján 101.145.000 Ft jogosulatlan igénylést, 18.268.000 adóhiányt, 59.706.000 Ft adóbírságot és 730.000 Ft késedelmi pótlékot állapított meg (2006. október 6-án jogerőre

emelkedett határozat).

- [2] A felperes a határozat alapján fizetési kötelezettségét teljesítette, majd az általa indított közigazgatási perben a Pest Megyei Bíróság (2007. szeptember 18-án jogerőre emelkedett 1.K.25.541/2006/5. számú ítéletével) a fizetési kötelezettséget megállapító határozatot hatályon kívül helyezte és az adóhatóságot új eljárásra kötelezte.
- [3] A jogerős ítélet alapján az adóhatóság a felperes kérelmére az általa teljesített fenti összegeket (2008. február 15.) 33.389.000 Ft késedelmi kamattal (2018. február 18.) együtt visszautalta.
- [4] A megyei bíróság ítéletét a Legfelsőbb Bíróság a 2009. január 29-én hozott Kfv.I.35.044/2008/7. számú ítéletével - az 59.706.000 Ft adóbírságra vonatkozó rész kivételével - hatályon kívül helyezte és a keresetet elutasította.
- [5] Erre tekintettel az elsőfokú adóhatóság először a felperest a teljes kamatösszeg visszafizetésére kötelezte, majd - a másodfokú hatóság visszafizetésre kötelező elsőfokú határozatot megsemmisítő döntése folytán - azt a felperes adófolyószámláján előírta. A teljes kamatösszeg 2009. évben hatósági átutalás és átvezetés útján megtérült.
- [6] A felperes adófolyószámla helyesbítése iránti kérelmét elutasító döntés ellen indított közigazgatási perben hozott ítélet (Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. március 5-én kelt 16.K.29.128/2013/2.) alapján az adóhatóság utóbb a felperes adófolyószámlájáról a tartozást törölte, majd az eredeti határozatban szereplő késedelmi pótlékra eső kamat összegét (5.067.000 Ft) részben kiutalta, illetve átvezette (2013. május 22.), továbbá a fennmaradó 28.322.000 Ft kamat visszafizetésére kötelezte a felperest, azzal, hogy tényleges fizetési kötelezettsége nem keletkezett, mert az összeg már 2009-ben megtérült. (Ezt a határozatot a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. február 13-án hozott 16.K.33.819/2013/9. számú ítéletével hatályon kívül helyezte, de a jogerős ítéletet a Kúria a 2014. november 27-én kelt Kfv.I.35.318/2014/6. számú ítéletével hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét elutasította.)
- [7] Még a visszafizetésről rendelkező elsőfokú határozat elleni fellebbezéssel párhuzamosan a felperes 2013. április 12-én 33.389.000 Ft és kamatai iránt kiutalási kérelmet terjesztett elő, amely tárgyában folyó eljárást a 28.322.000 Ft visszafizetésre kötelező határozat (3474890555) jogerőre emelkedéséig az adóhatóság felfüggesztette, majd annak jogerőre emelkedését követően (2013. szeptember 10.) a határozatban szereplő összeget a felperes adófolyószámláján előírta, és a kiutalási kérelmet - 5.067.000 Ft-ot meghaladó részében elutasította (2928146198). Az elutasító döntést a közigazgatási bíróság a határozat indokolásának módosításával jogszerűnek ítélte (Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi

Bíróság 2015. augusztus 28-án kelt 26.K.32.407/2014/23. számú ítélete).

- [8] A felperes 2014. február 17-én előterjesztett újabb, ezúttal 28.322.000 Ft kiutalása és kamatai iránti kérelmet terjesztett elő. Az először adóhatóság a 59.706.000 Ft késedelmi pótlékra jutó kamat után további 804.000 Ft kamatot és 12.000 Ft késedelmi kamatot állapított meg, majd - miután a Kúria a Kfv.I.35.319/2014/6. számú ítéletében a visszafizetésre kötelező adóhatósági határozatot az elsőfokú bírósággal szemben jogszerűnek ítélte - a 28.322.000 Ft kiutalása tárgyában előterjesztett kérelmet elutasította. Ezen határozat jogerőre emelkedését követően a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-budapesti Adó- és Vámigazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a 28.322.000 Ft kamatai megállapítása tárgyában folyó eljárás felfüggesztését megszüntette, a 2017. április 7-én kelt határozatával a kérelmet elutasította.
- [9] A fellebbezés folytán eljáró alperes a 2017. július 17-én kelt határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.
- [10] Határozatát az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 4. § (3) bekezdésére, 135. § (4) bekezdésére, 152. § (2) bekezdésére, valamint 165. § (1) és (2) bekezdéseire alapította.
- [11] Indokolása szerint a felperes részére kiutalt kamat visszakövetelésére az alperes joga a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) Kfv.I.35.044/2008/7. számú ítélete alapján 2009. január 29-én megnyílt, a felperes által az összeg csak 2009. augusztus és november között került visszafizetésre átvezetés révén, a Kúria döntése értelmében a visszafizetésre kötelező határozat jogszerű (Kfv.I.35.319/2014/6.), a felperes kamatigénye nem jogos.

A kereseti kérelem

- [12] A felperes keresetében az adóhatósági határozatok hatályon kívül helyezését, másodlagosan az alperes új eljárásra kötelezését kérte.
- [13] Indokolása szerint az adófolyószámlája helyesbítése iránti kérelmét elutasító döntés ellen indított közigazgatási perben hozott ítéletben megállapítottak alapján (Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. március 5-én kelt 16.K.29.128/2013/2.) a 2009. október 28-án végrehajtási átvezetéssel és 2009. október 29. és 30. napján hatósági átutalási kérelemmel - bevallás vagy végrehajtható okirat hiányában - végrehajtás útján beszedett 33.389.000 Ft jogszerűtlen végrehajtás útján került az adóhatósághoz, ebből az összegből 28.322.000 Ft után az Art. 152. § (2) bekezdése értelmében részére kamat jár 2013. szeptember 25. napjáig, mert annak ellenére, hogy az túlfizetésként szerepeltette a hatóság az adófolyószámláján, többszöri kérelmére sem utalta

ki.

- [14] A kamat összegét 11.474.089 Ft összegben jelölte meg, továbbá igényelt a végrehajtott összegből a 2009. július 20-i esedékességű tartozására való átvezetés után további 1.232.000 Ft kamatot (összesen: 12.028.481 Ft).
- [15] Az alperes a kereset elutasítását kérte a határozatában foglalt indokok alapján, azonban kereseti számítás helyességét nem vitatta.

Az elsőfokú ítélet

- [16] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az adóhatósági határozatokat megváltoztatta, a felperes részére 11.474.089 Ft kamatot állapított meg és kötelezte az alperest ennek kiutalására. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [17] Indokolása szerint az Art. 145. § (1) bekezdése szerinti végrehajtható okirat hiányában hatósági átutalási megbízással jogszerűtlenül beszedett 25.497.852 Ft után a felperes részére az Art. 152. § (2) bekezdése alapján 11.474.089 Ft kamat jár. A kamat összegét az alperes által nem vitatott felperesi számítás alapján határozta meg. A keresetet elutasító rendelkezését azzal indokolta, hogy a 2009. július 20-i esedékességű tartozás elszámolása - ilyen irányú alperesi rendelkezés hiányában - nem lehet a per tárgya.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [18] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet, valamint az adóhatósági határozatok hatályon kívül helyezését, a kereset elutasítását, másodlagosan az adóhatóság új eljárásra történő utasítását kérte.
- [19] Hivatkozása szerint a kamat jogi természetét tekintve polgári jogi természetű - még ha a tőke adókötelezettségből is származik - , járulékos jellege folytán az idegen pénz használatához kötődik. A kamatigény elbírálásakor annak van jelentősége, hogy a tőkeösszeg jogosultjának ki tekinthető. A Kúria Kfv.I.35.319/2014/6. számú ítélete folytán 2009. január 29-én a felperes részére megfizetett kamat visszafizetése esedékessé vált, az az iránti igényt nem a visszafizetésre kötelező határozat keletkeztette, a 2009. október 31-től 2013. szeptember 25-ig terjedő időszakban az adóhatóság nem felperest megillető pénzt birtokolt, így kamatfizetési kötelezettsége nem áll fenn.
- [20] Álláspontja szerint az Art. 152. § (1) bekezdésében írt tényállás nem valósult meg, az érintett összeg nem minősül jogosulatlanul beszedett adónak. Az elsőfokú bíróság az Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogértelmezési alapelvvel ellentétesen, a józan ész és a közjó ellenére kötelezte kamat megfizetésére olyan összeg után, amelyet 2009. január 29-től a

felperesnek jóhiszemű joggyakorlás mellett haladéktalanul vissza kellett volna fizetnie. A felperes jogosulatlan haszonra kíván szert tenni az adókötelezettség hatósági nyilvántartására vonatkozó szabályozási hiányosságok révén.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [21] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [22] A Pp. 275. § (1)-(2) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozatot a rendelkezésre álló iratok alapján, a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül, bizonyítás felvételének nincs helye.
- [23] A felperes az Art. 152. § (2) bekezdésére utalással kamatigényét arra alapította, hogy a végrehajtási eljárásban, végrehajtható okirat hiányában beszedett, túlfizetésként nyilvántartott 28.322.000 Ft-ot az adóhatóság részére többszöri kérelmére nem utalta ki.
- [24] Az Art. 152. § (2) bekezdése kimondja, hogy ha az adóhatóság az azonnali beszédési megbízást nem valós tartalmú végrehajtható okirat alapján, végrehajtható okirat hiányában vagy végrehajtható okirat birtokában, de az esedékesség időpontja előtt nyújtotta be, a beszédési megbízás teljesítése napjától a jogosulatlanul beszedett adó, költségvetési támogatás visszatérítése napjáig a késedelmi pótlékkal azonos mértékű kamatot fizet.
- [25] A rendelkezés a végrehajtási eljárásban jogalap nélkül beszedett adó (költségvetési támogatás) utáni kamatfizetési kötelezettséget szabályozza.
- [26] A felek közt nem volt vitás, hogy a felperes részére a felülvizsgálati eljárásban hozott ítélet értelmében a korábban az alperes részéről kifizetett 33.389.000 Ft kamatból 28.322.000 Ft összegű nem jár. Az adóhatóság végrehajtás keretében 2009. évben a teljes kamatösszeget beszedte a felperestől, de csak a 2013. szeptember 10-én jogerőre emelkedett határozatával kötelezte ezen összeg visszafizetésére. A felperesnek adótartozása 2013. szeptember 25-ig, az átvezetésig nem állt fenn.
- [27] A felperes arra hivatkozással terjesztette elő kamatigényét, hogy az alperes által visszakövetelt összeg végrehajtása - végrehajtható okirat hiányában - jogszerűtlen foglalással történt.
- [28] A bírói gyakorlat (EBH.2006.1461.) a jogerős adóhatósági határozat bíróság által hatályon kívül helyezésére tekintettel kifizetett kamatot költségvetési támogatásnak tekinti, a jogosulatlan költségvetési támogatás visszatartása a visszafizetésére kötelező határozat meghozatala előtt csak fennálló adótartozás [Art. 178. § 4. pont] erejéig jogszerű [Art. 151. § (2) bekezdés], ezért a felperes részére az általa

igényelt kamat jár.

[29] Az adójogviszonyokban a polgári jog szabályai csak áttételesen vehetők figyelembe. Az adóhatóság kötelezettségeit az Art. 1. § (1) és (2) bekezdése értelmében a törvényesség érdekében csak az eljárási törvény szabályainak betartásával gyakorolhatja. Az alperes anyagi jogi jogosultsága kétségtelen és a felperes által sem vitatott fennállta ellenére az általa jogalap nélkül megfizetett összeg visszaköveteléséig anyagi jogát nem érvényesítette. Ennek következménye, hogy a felperestől jogsértően, végrehajtható okirat hiányában beszedett összeg után a kamat megfizetésére köteles.

[30] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet - a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[31] *Az adózótól végrehajtható okirat hiányában beszedett összeg után az adóhatóság anyagi jogi jogosultsága ellenére is köteles kamat fizetésére.*

Záró rész

[32] A Kúria felülvizsgálati illetékre vonatkozó rendelkezése az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdésében és a költségmentesség alkalmazása a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-án alapul.

[33] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2019. március 14.

. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr Stefancsik Márta sk.
előadó bíró, Dr. Kurucz Krisztina sk.bíró